

САВЕЦКАЯ ВЕЛАРУСЬ

Пралетары ўсіх краўў, злучайцеся!

Копит нумару—15 руб. (вып. 22 г.)

Падпісная плата—
Звычайная—400 р. льготная—300 р.
Плата за абвесткі—300 руб. за радок пятыгу.
Спешныя—на 50% даражэй.
Плата за публікацыю аб страце дакумантаў:
За 1 дакумант—500 руб.
кожны дадатковы—200 руб.
копію вытаньні—100 руб.
Чырвоны і утрыманьні Сав. Забавінені—дарэмна.
Падпіска і абвесткі прымаюцца ў Контр-агонтстве пры Дзяржаўным Выдавецтве.
(Менск, Петраўлаўская, 8).

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
МЕНСК, Зхарарўская, 97.

ВЫДАНЬНЕ ўСЕБЕЛАРУСКАГА ВЫКАНАўЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАў

ТРЕЦІ ГОД ВЫДАНЬНЯ.

Штодзённая газета.

№ 264 (669). Аўторак 28-га лістапада 1922 г.

Рэвалюцыйныя сілы растуць.

Пасля III-га Кангрэсу Камуністычнага Інтэрнацыяналу ўсясьветны рабочы рух праходзіў у надзвычайна дзікіх варунках, у варунках наступленьня ўсясьветнага капіталу на ўсёму фронту, у варунках голаду ў першай савецкай рэспубліцы. Але ня гледзячы на ўсе гэтыя цяжкія абставіны, камуністычны рух на ўсім свеце значна акрэп, і зараз, на IV Кангрэсе Камуністычнага Інтэрнацыяналу, прадстаўляе сабой значна большую сілу, чымсь в часу III-га Кангрэсу.

Возьмем, напрыклад, нямецкую камуністычную партыю. К III-му Кангрэсу яна была цвяліччай арганізацыяй, адарванай ад працоўных гущаў. Зараз—гэта моцная шматлюдная партыя, пусціўшая пэўныя каранні ў нямецкі рабочы рух. Ідэйна і арганізацыйна кіруючая ўсімі рэвалюцыйнымі выступленьнямі нямецкага пралетарыату.

Правільная тактыка Камуністычнага Інтэрнацыяналу, кінута ў працоўныя грамады ідэя адзінага рабочага фронту ў выніках далі ўзмацненьне камуністычных партыяў на ўсім свеце. Ва ўсіх дзяржавах камуністычныя партыі ўсе часней і пасьней звязваюцца з працоўнымі гущамі, ідуць наперадзе ўсясьветнага рэвалюцыйнага руху.

У лідэры ворагаў рабочай рэвалюцыі, у капіталістычным стане прадаўжэцца працэс крызісу і раопад. Наступленьне на пралетарыят

на ўсіх дзяржавах, паход на заробковую плату і працоўны дзень сьведчаць толькі аб узрастаючым крызісе капіталізму. Павялічаньнем эксплуатацыйнага пралетарыату капіталісты спадзяюцца аслабіць свой крызіс, ухіліцца ад нялічучай сваёй пагібелі.

У палітычнай вобласці капіталізм таксама ўжывае крайнія спосабы. Ранейшая кааліцыйная сыстэма ўрадаў з сацыял-згоднікамі, лібэральных урадаў пачынае ўсе больш уступаць месца адкрытай рэакцыі, падобнай італьянскаму фашызму.

Але і гэтыя крайнія меры ня выратуюць старога парадку. Камуністычным партыям прыдзецца ў новых абставінах фашызму перастроіць свае шэрагі, схвацца ў падпольле. Але гэта ня спыніць іхвай працы, ня спыніць рэвалюцыйнага кіраўніцтва працоўнымі грамадамі. Прыклад гэтаму—польская камуністычная партыя, якая ў самых кепсках варунках выбарчай кампаніі, пры цяжкіх рэпрэсіях, змагла правесці ў сойм сваіх дэпутатаў.

Смотр камуністыч. сілам на IV-ым Кангрэсе Камуністычнага Інтэрнацыяналу і вызьленьне міжнароднага палітычнага і эканамічнага становішча выразна паказвае, што ўсясьветная камуністычная рэвалюцыя ідзе наперад, ня гледзячы на ўсе перашкоды яе ворагаў.

Лезанская канфэрэнцыя.

Чычэрэн аб Лэзанскай канфэрэнцыі.

МАСКВА, 25-11. У гутарцы з супрацоўнікам «Роста» на Лэзанскай канфэрэнцыі Чычэрэн заявіў, што Савецкія рэспублікі выступіць на Лэзанскай канфэрэнцыі другам прыгначаных народаў Усходу. З мэтай міру на Бліжнім Усходзе і забавяшчэньня безацэска нашых берагоў на Чорным моры неабходна зачыненне Турэчмынай праліваў ад чужых вадзін судзён, пакідаючы пралівы адкрытымі для гандлёвага моравядзеньня. Імпэрыялістычнай палітыка Англіі прычымі мірнай палітыцы Савецкай Расеі. Ня гледзячы на пастаянныя спрэчкі з Англіяй, Францыя зараз, калі пытаньне стала аб панаванні капіталістычных дзяржаў над народамі Усходу, саступіла Англіі. Без Расеі ніякая згода на Бліжнім-Усходнім пытаньні ня будзе моцнай. Расейская дэлегацыя не падпіша ніякага дагавору, які б супярэчыў грунтоўным прынцыпам Савецкай палітыкі.

У Нямеччыне.

Кангрэс фабрычна-заводзкіх камітэтаў.

БЭРЛІН, 24-11. На пасяджэньні кангрэсу фабрычна-заводзкіх камітэтаў камуніст Брандлер у дакладзе сказаў: «Мэта кангрэсу арганізаваць рабочую клясу для барацьбы за рабочы ўрад». Брандлер прапанаваў воськую праграму патрабаваньняў рабочай клясы: кантроль над вытворчасцю, уводзеньне працоўнай павіннасьці, забавяшчэньне 8-мх гадзіннага рабочага дня, скліканьне ўсясьветнай рабочай канфэрэнцыі

Дэкларацыя Амэрыкі.

ЛЭНДАН, 26-11. На апошнім пасяджэньні на Лэзанскай канфэрэнцыі прадстаўнік Амэрыкі Чайлд прагавіў дэкларацыю, у якой сказаў, што ранейшыя згоды ўрапаўскай дзяржаў адносна сфэр уплыву не адпавядае прынцыпам эканамічнай роўнасьці, як бароніць Амэрыка. Прынцып адчыненых дзяверай павінен быць прызнаны ўсімі. Гэтае нячаканае выступленьне зрабіла вялікае ўражаньне.

Туркі цьвёрды ў сваіх вымаганьнях.

БЭРЛІН, 24-11. З Лэзані паведамляюць, што 27-га лістапада туркі падалі сяюзьнікам ноту, у якой энэргічна дамагаюцца плебіцыту ў Фракіі. Вароўскі меў доўгую нараду з Ісмаіл-пашой і генэральным скаратаром канфэрэнцыі Контарыні.

На канфэрэнцыю па разброеньню.

РЭВЕЛЬ, 25-11. Эстонская дэлегацыя выехала ў Маскву на канфэрэнцыю па разброеньню.

За ўзнагароду.

ПАРЫЖ, 26-11. Як паведамляе газета «Тан, Керзан у гутарцы з Ісмаіл-Пашой выказаў гатоўнасьць прызнаць суверэнітэт турак над Мэсапатаміяй і запатрабаваў ўзамен зацьвардзеньне Турэчмынай згоды аб нефінанс канцэсыяў.

У Англіі.

Прамова Ньюболда ў ангельскім парляманце.

ЛЭНДАН, 24-11. Пасля прамовы караля ў палаце вобшчыні выступіў з прамовай камуніст Ньюболд: «Мы ня верым, каб рабочая партыя магла канстытуцыйным шляхам перамагчы беспрацоўі. Мы патрабуем найхутчэйшага вырашэньня пытаньня аб беспрацоўі, калі гэтага не даб'ёмся, дык вырашым пытаньне за сьцепамі парляманту. Мы рады, што кароль і міністры цікавяцца беспрацоўем, але было б лепш, каб яны трацілі менш грошы на бляск, на нікому непатрэбныя царамоніі». Словы Ньюболда: «Я маю гонар належаць да камуністычнай партыі і тым, што знахожуся пад адным сьцягам з Леніным», выклікалі вялікае абурэньне кансэрватараў. Ньюболд скончыў сваю прамову словамі: «рана ці позна вам прыдзецца прызнаць Савецкі ўрад і чым хутчэй, тым лепш».

У Польшчы.

Суд над 39 камуністамі.

ВАРШАВА, 25-11. 24-га лістапада пачаўся суд над 39 камуністамі, ахві абвінаюць у дзяржаўнай здрадзе. Сярод абвінаемых—нядаўна выбраны дэпутатам у сойм Крулікоўскі.

Супроць нацыянальных меншасьцяў.

ВАРШАВА, 25-11. У Варшаве прадаўжэцца кампанія прыхваўных партыяў супроць нацыянальных меншасьцяў. Польскі студэнцкі зьезд пад уплывам нарадовых дэмакратаў вынес пагромуую рэзалюцыю, якая патрабуе заснаваньня працэнтнай нормы для жыдоў. Пасяджэньне зьезду скончылася антысэміцкай дэманстрацыяй.

Розныя весткі

Перад аднаўленьнем гандлю з Японіяй.

ПЕКІН, 23-11. У газэце «Асахи» надрукавана гутарка з японскім міністрам заграначных спраў Ушыда, які заявіў: «Эвакуацыя японскага войска з Сібіры дае магчымасьць зараз жа распачаць перамаўленьні аб гандлёвым дагаворы з Расеяй. Калі Расея зробіць аб гэтым прапанаваньне, дык Японія пойдзе на спатэньне».

На канфэрэнцыю па разброеньню.

РЭВЕЛЬ, 25-11. Эстонская дэлегацыя выехала ў Маскву на канфэрэнцыю па разброеньню.

За ўзнагароду.

ПАРЫЖ, 26-11. Як паведамляе газета «Тан, Керзан у гутарцы з Ісмаіл-Пашой выказаў гатоўнасьць прызнаць суверэнітэт турак над Мэсапатаміяй і запатрабаваў ўзамен зацьвардзеньне Турэчмынай згоды аб нефінанс канцэсыяў.

У Савецкай Фэдэрацыі.

Дакторская дапамога рабочым.

ХАРКАЎ, 25-11. У харкаўскіх прадпрыемствах маецца 17 мэдыцынскіх вучасткаў. Каля 70 дактароў абслугоўваюць рабочых па дамох. Прымаюцца меры к засяленьню акраін мэдыцынскімі працаўнікамі.

IV Кангрэс Камуніст. Інтэонацыяналу.

Роля кааператыўнага руху.

МАСКВА, 26-11. На вачэрнім пасяджэньні Кангрэсу Камуністычнага Інтэрнацыяналу 25-га лістапада т. Мешчаракоў адзначыў важную ролю кааператыўнага руху побач з палітычным і прафэсійна-пралетарскім. Заданьне камуністаў—заваяваць кіраўніцтва кааператыўным рухам, у якім пакуль пануюць сацыял-прадаўцы, падтрымліваючы буржуазэю. Прадстаўнік Францыі

За хабарніцтва—рас-трэл.

РАСТОЎ в/Д, 24-11. Рэвалюцыйны Трыбунал прыгаварыў к рас-трэлу за хабарніцтва загадчыка аддзелу разьмеркаваньня Данскага Харчовага Камітэту.

II-гі Кангрэс Прафэсыян. Інтэонацыяналу

Дяклад т. Гэкерта аб наступленьні капіталу.

МАСКВА, 25-11. На вачэрнім пасяджэньні кангрэсу Прафінтэрну 24 лістапада з вялікім дакладам аб наступленьні капіталу выступіў т. Гэкерт (Нямеччына).

Адначасна з наступам капіталу пачаўся наступ бюракратаў, Амстэрдамскага Інтэрнацыяналу, якія супрацоўнічаюць з капіталістамі проціў рэвалюцыйнага пралетарыату.

Сучасны крызіс капіталізму вызначаецца тым, што прыкмячаецца вялікая выробчэнасьць, а скарэй тавары голад. Але ўсясьветны рынык настолькі звужэўся, што ня мае магчымасьці паслаць ізваг тую вялікую колькасьць тавараў, якія ёсьць.

Капіталісты шукаюць выйсьці ў вымешаньні заробачнай платы і павялічаны рабочага дня, каб з патаньнем вартасьці тавараў павялічыць рынак збыту.

Рабочыя масы не патрапілі выкарыстаць сваю сілу непасрэдна пасля аканчаны ўсясьветнай вайны. Буржуазэя аказалася хітрайшай і, зрабіўшы некаторыя ўступкі, пачала арганізавацца. Вясной 1920 г. пачынаецца наступ буржуазэі Амэрыканскім капіталістам у 1921 г. удалося панізіць заробачную плату ніжэй ураўня 1908 году, у той-жа час у Англіі рабочыя страйкі ня меней фунту стэрлінгаў, з штыд-нёвай заробачнай платы заробачная плата горпаробочых зьменшылася ў два разы.

Капіталісты пробуюць зьнішчыць прафэсійналыя арганізацыі рабочых і ствараюць банды штрайхбрэ-хараў у той час, калі соц.-дэмакраты выступляюць кліч «не рэвалюцыя, а супрацоўніцтва».

Каб стаць проціў нападу буржуазэі, трэба ствараць адзіны фронт рабочых мас. Ня згода з вярхушкамі амстэрдамцаў, а барацьба разам з масамі проціў паніжэньня заробачнай платы, зьверхтэрміновых работ, павялічаны рабочага дня—задачы адзінага фронту.

У канцы т. Гэкерт кажа, што капіталісты заявілі таварыства ў тупік, з якога ня могуць выйсьці нават коштам гібелі рабочай клясы. Уся наша надзея на самадэяельнасьці масаў.

Заява тав. Дзюдэльме (Францыя)

Тав. Дзюдэльме заявіў, што дэлегацыя унітарнай агульнай канфэрэнцыі зьявілася на кангрэсе прафінтэрну дзеля стварэньня адзінага фронту рэвалюцыйнага пралетарыату ўсяго сьвету.

Тав. Паўлік аб наступе капіталу ў Чэхэ-Славац-чыне.

Тав. Паўлік, кажучы аб наступе капіталу ў Чэхэ-Славацчыне, застаўнаўліваецца на барацьбе рабочых у галіне прамысловасьці. Плата бадай усюды панізілася на 30 проц. Амстэрдамцы ўсюды злучаюцца з буржуазэяй. У канцы тав. Паўлік з энтузіязмам заявіў аб сваіх глыбокіх пераконаньнях у тым, што толькі поўнае аб'яднаньне ўсіх рэвалюцыйных сіл прафэсаў у шэрагах адзінага прафінтэрну зможэ наступ буржуазэі і рафармістаў.

Заклучнае слова аб адзіным фронце

МАСКВА, 26-11. На пасяджэньні 2-га кангрэсу Прафінтэрну 26-га лістапада т. Гэкер у заключным слове аб адзіным фронце сказаў:

«Адзіны фронт ёсьць неабходнасьць. Трэба ісьці да гэтай мэты адзінага да канца. Аснаўная [задача—зламаць супрацоўніцтва клясаў, якое падтрымаецца кожнай бітвой рабочых у буржуазэяй. Значэньне нашга лозунгу ў тым, што ён аўтаматычна вядзе масы да рэвалюцыі. Вось дзеля чаго Амстэрдамцы рэзка выступаюць проціў адзінага фронту. Яны бачуць, што наша тактыка ніякім чынам вядзе да дыктатуры пралетарыату. Адзіны фронт немагчымы без уцягненьня ў нашы шэрагі кабэт. Трэба таксама адзначыць роль моладзі ў шэрагах адзінага фронту. Наша галоўнейшая задача—мабілізаваць пралетарыят, рознымі спосабамі аб'яднаючы раскол. Найлепшы спосаб—стварэньне адзінага фронту зьвізу, а ня зьверху—фабаваньне».

